

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Jõustumise kp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
algtekst
01.01.2004
RT I 2003, 88, 587

Tulumaksuseaduse, sotsaalmaksuseaduse ja maamaksuseaduse muutmise seadus

Vastu võetud 17.12.2003

Välja kuulutatud
Vabariigi Presidendi 23. detsembri 2003. a otsusega nr 506

I. Tulumaksuseaduses(RT I 1999, 101, 903; 2001, 11, 49; 16, 69; 50, 283; 59, 359; 79, 480; 91, 544; 2002, 23, 131; 41, 253; 44, 284; 47, 297; 62, 377; 111, 662; 2003, 18, 105; 58, 387) tehakse järgmised muudatused:

§ 1. Paragrahvi 4 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Tulumaksu määr on 24%, välja arvatud lõikes 2 ning § 43 lõikes 4 nimetatud juhtudel. Paragrahvi 1 lõigetes 2–4 nimetatud maksuobjekti puhul jagatakse maksustatav summa enne maksumääruga korrutamist 0,76-ga.»

§ 2. Paragrahvi 4 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Tulumaksu määr on 22%, välja arvatud lõikes 2 ning § 43 lõikes 4 nimetatud juhtudel. Paragrahvi 1 lõigetes 2–4 nimetatud maksuobjekti puhul jagatakse maksustatav summa enne maksumääruga korrutamist 0,78-ga.»

§ 3. Paragrahvi 4 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Tulumaksu määr on 20%, välja arvatud lõikes 2 ning § 43 lõikes 4 nimetatud juhtudel. Paragrahvi 1 lõigetes 2–4 nimetatud maksuobjekti puhul jagatakse maksustatav summa enne maksumääruga korrutamist 0,8-ga.»

§ 4. Paragrahvi 4 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks.

§ 5. Paragrahvi 5:

1) lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Residendist füüsiliste isikute makstud tulumaks laekub järgmiselt:

- 1) arvestamata 4. peatükis sätestatud mahaarvamisi, laekub maksumaksja elukohajärgsele kohalikule omavalitsusüksusele 11,4% residendist füüsilise isiku maksustatavast tulust;
- 2) punktis 1 nimetatud summat ületav tulumaksu osa, samuti pensionidelt ja vara võõrandamisest saadud kasul makstud tulumaks laekub riigile.»;

2) täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

« (1¹) Mitteresidendi makstud tulumaks laekub riigile.»;

3) lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Residendist füüsilise isiku elukohaks kalendriaastal loetakse sama kalendriaasta 1. jaanuari seisuga Maksuameti peetavasse maksukohustuslaste registrisse kantud elukoht. Kui Maksuametil puuduvad andmed tema elukoha kohta, jaotatakse tema makstud tulumaks lõikes 1 sätestatud põhimõttel proportsionaalselt kohalike omavalitsusüksuste arvestuslikele osakaaludele. Tulumaksu kandmine kohalikele omavalitsusüksustele ning arvestuslike osakaalude arvutamine toimub rahandusministri määrusega kehtestatud korras.»

§ 6. Paragrahvi 6 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Füüsiline isik on resident, kui tema elukoht on Eestis või kui ta viibib Eestis 12 järjestikuse kalendrikuu jooksul vähemalt 183 päeval. Isik loetakse residentiks alates tema Eestisse saabumise päevast. Samuti on resident välisteenistuses viibiv Eesti riigiteenistuja. Residentist füüsiline isik maksab tulumaksu kõikidelt nii Eestis kui väljaspool Eestit saadud, nii §-des 13–22 loetletud kui ka loetlemata tuludelt.»

§ 7.Paragrahvi 11:

1)lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Kirikute ja koguduste seaduse (RT I 2002, 24, 135; 61, 375) kohaselt usuliste ühenduste registrisse kantud juriidiline isik loetakse tulumaksusoodustusega mittetulundusühinguks nimekirja kandmata ja tema suhtes ei kohaldata lõigetes 3–7 sätestatud.»;

2)lõike 6 punktist 2 jäetakse välja sõna «asukohajärgsele».

§ 8.Paragrahvi 12 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

« (3) Füüsilise isiku maksustatavaks tuluks ei loeta teise isiku kasuks tehtud dokumentaalselt tõendatud kulude hüvitisi, samuti kohtu väljamõistetud varalise kahju hüvitisi. Käesolevat lõiget ei kohaldata hüvitistele, mille maksmisele on kehtestatud eraldi tingimused ja piirmäärad.»

§ 9.Paragrahvi 13:

1)lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Tulumaksuga maksustatakse kõik rahalised tasud, mida makstakse töötajale või avalikule teenistujale, sealhulgas palk, lisatasu, juurdemakse, puhkusetasu, avaliku teenistuse seaduse (RT I 1995, 16, 228; 1999, 7, 112; 10, 155; 16, 271 ja 276; 2000, 25, 144 ja 145; 28, 167; 102, 672; 2001, 7, 17 ja 18; 17, 78; 42, 233; 47, 260; 2002, 21, 117; 62, 377; 110, 656; 2003, 4, 22; 13, 67 ja 69; 20, 116; 51, 349; 58, 387) § 46 alusel makstav puhkusetootus, töölepingu lõpetamisel või teenistusest vabastamisel ettenähtud hüvitis, kohtu või töövaidluskomisjoni poolt väljamõistetud hüvitis või viivis ja puhkuse seaduse (RT I 2001, 42, 233; 2002, 61, 375; 62, 377) § 26 alusel riigi poolt hüvitatav tasu täiendavate puhkusepäevade eest. Seoses tööõnnetuse või kutsuhaigusega makstav hüvitis maksustatakse tulumaksuga juhul, kui seda ei maksta kindlustushüvitisena. Avalik teenistuja käesoleva seaduse tähenduses on ka avaliku teenistuse seaduse § 12 lõigetes 2 ja 3 nimetatud teenistuja.»;

2)täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

« (1¹) Tulumaksuga maksustatakse töövõtu-, käsundus- või muu võlaõigusliku lepingu alusel makstud töö- või teenustasu, sealhulgas spordiseaduse (RT I 1998, 61, 982; 2002, 53, 336; 90, 521) § 13 lõikes 2 nimetatud lepingu alusel sportlasele makstav tasu.»;

3)lõike 3 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 1) Vabariigi Valitsuse kehtestatud tingimustel ja piirmäärades avalikule teenistujale, töötajale või juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liikmele makstavaid teenistus-, töö- või ametilähetusega seotud sõidu-, majutus- ja muude kulude hüvitisi ning päevaraha, samuti teises paikkonnas asuval ametikohale nimetamisega seotud kolimiskulude hüvitisi;»;

4)lõiget 3 täiendatakse punktiga 1¹ järgmises sõnastuses:

« (1¹) punktis 1 nimetatud isikule mitteresidendi poolt tehtavaid samas punktis nimetatud väljamakseid töö tegemise kohas kehtivates piirmäärades, kui töö tegemise koht asub välisriigis;»;

5)lõike 3 punkt 5 tunnistatakse kehtetuks;

6)täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

« (4) Kui isik saab välisriigis töötamise eest lõigetes 1, 1¹ ja 2 nimetatud tulu, ei maksustata seda tulu Eestis tulumaksuga, kui on täidetud kõik alljärgnevad tingimused:
1) isik on viibinud töötamise eesmärgil välisriigis vähemalt 183 päeval 12 järjestikuse kalendrikuu jooksul;
2) välisriigis on nimetatud tulu olnud isiku maksustatav tulu ning see on dokumentaalselt tõendatud ja tõendil on näidatud tulumaksu summa (ka juhul, kui summa on null).»

§ 10.Paragrahvi 14:

1)lõiked 1 ja 2 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Tulumaksuga maksustatakse ettevõtlusest saadud tulu (ettevõtlustulu), olenemata selle laekumise ajast.

(2) Ettevõtlus on isiku iseseisev majandus- või kutsetegevus (sealhulgas ka notari ja kohtutäituri, samuti vandetõlgi seaduse (RT I 2001, 16, 70; 2002, 61, 375; 102, 600; 2003, 18, 100) § 9 lõikes 3 nimetatud juhul vandetõlgi kutsetegevus), mille eesmärgiks on tulu saamine kauba tootmisest, müümisest või vahendamisest, teenuse osutamisest või muust tegevusest, kaasa arvatud loominguine või teaduslik tegevus.»;

2) lõikest 5 jäetakse välja sõnad «elu- või tegevuskohajärgses»;

3) täiendatakse lõigetega 5¹ ja 5² järgmises sõnastuses:

« (5¹) Füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtluse lõpetamisel tehakse maksustamisperioodi ettevõtlustulust ettevõtlusega seotud mahaarvamised, välja arvatud samal perioodil tasutud sotsiaalmaksu avansilised maksed. Saadud summa jagatakse enne maksumääraga korrutamist 1,33-ga.»

(5²) Pärast ettevõtlusega tegelemise lõpetamist laekunud ettevõtlustulu puhul jagatakse summa enne maksumääraga korrutamist 1,33-ga.»;

4) lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (6) Äriregistrisse kantud või Maksuameti kohalikus asutuses registreeritud füüsilisest isikust ettevõtja kohta käesolevas seaduses sisalduvad sätted laienevad ka notarile, kohtutäiturile ja vandetõlgile, välja arvatud vandetõlgi seaduse § 9 lõikes 4 nimetatud juhul.»;

5) täiendatakse lõigetega 7 ja 8 järgmises sõnastuses:

« (7) Kui füüsilisest isikust ettevõtja ja temaga seotud mitteresidendi või residendist füüsilise isiku vahel ettevõtluse käigus tehtud tehingu väärtus on erinev omavahel mitteseotud isikute vahel tehtavate sarnaste tehingute väärtusest, võib maksuhaldur tulumaksu määramisel kasutada tehingute väärtusi, mida rakendavad sarnastes tingimustes mitteseotud iseseisvad isikud.»

(8) Lõikes 7 nimetatud juhul suurendatakse maksustatavat ettevõtlustulu või vähendatakse ettevõtlustulust mahaarvatavaid kulusid. Tehingute väärtuse määramise meetodid kehtestatakse rahandusministri määrusega.»

§ 11. Paragrahvi 15:

1) lõikes 2 asendatakse sõnad «aktsiate või osade tagasiostmisel» sõnadega «aktsiate, osade või osamaksete tagasiostmisel või tagastamisel»;

2) lõiget 4 täiendatakse punktiga 10 järgmises sõnastuses:

« 10) tulu äriühingus osaluse (aktsiad, osad, osamaks, sissemakse) suurendamisest või omandamisest mitterahalise sissemakse teel.»;

3) lõike 5 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 4) suvila või aiamaa vallasasjana või kinnisasja olulise osana on maksumaksja omandis olnud üle kahe aasta ning kinnistu suurus ei ületa 0,25 hektarit või»;

4) lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (6) Kui lõikes 5 nimetatud maksuvabastuse aluseks on eluruumi kasutamine maksumaksja elukohana ning kinnisasja, ehitist või korterit kasutati ka muul otstarbel, rakendatakse maksuvabastust proportsionaalselt elukohana ja muul otstarbel kasutatavate ruumide pindala suhtele.»

§ 12. Paragrahvi 17 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Tulumaksuga ei maksustata Euroopa Liidu liikmesriigi residendist krediitiasutuse ja mitteresidendist krediitiasutuse Eesti äriregistrisse kantud filiaali poolt füüsilisele isikule makstud intresse.»

§ 13. Paragrahvi 18:

1) täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

« (1¹) Dividendi ei maksustata tulumaksuga, kui selle maksmise aluseks olevalt kasumiosalt on tulumaks makstud või kui dividendilt on tulumaks välisriigis kinni peetud.»;

2) lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (5) Lõikes 4 sätestatud ei kohaldata osalusele varakogumis, mille kohta on emiteeritud väärtpaber väärtpaberituruseaduse (RT I 2001, 89, 532; 2002, 23, 131; 63, 387; 102, 600; 105, 612) § 2 mõistes.»

§ 14. Paragrahvi 19 lõike 3:

1) punkt 1 tunnistatakse kehtetuks;

2) punkt 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 7) korraldusloa alusel läbiviidud loteriist saadud loteriivõite ja hasartmängu korraldamise tegevusluba omavalt isikult saadud hasartmänguvõite;»;

3) punkt 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 8) kuriteoohvritele seaduse alusel makstavaid hüvitisi;».

§ 15. Paragrahvi 20¹ lõige 2 tunnistatakse kehtetuks.

§ 16. Paragrahvi 23 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Residendist füüsilise isiku maksustamisperioodi tulust arvatakse maha maksuvaba tulu 16 800 krooni.»

§ 17. Paragrahvi 23 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Residendist füüsilise isiku maksustamisperioodi tulust arvatakse maha maksuvaba tulu 20 400 krooni.»

§ 18. Paragrahvi 23 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Residendist füüsilise isiku maksustamisperioodi tulust arvatakse maha maksuvaba tulu 24 000 krooni.»

§ 19. Neljandat peatükki täiendatakse §-dega 23² ja 23³ järgmises sõnastuses:

« § 23². Täiendav maksuvaba tulu pensioni korral

Eesti riigi poolt seaduse alusel makstavat pensioni või kogumispensionide seaduses sätestatud kohustuslikku kogumispensionide saava residendist füüsilise isiku tulust arvatakse täiendavalt maha maksuvaba tulu nimetatud pensionide summa ulatuses, kuid mitte rohkem kui 36 000 krooni maksustamisperioodil.

§ 23³. Täiendav maksuvaba tulu tööõnnetus- või kutsehaigushüvitise korral

Tööõnnetus- või kutsehaigushüvitist saava residendist füüsilise isiku tulust arvatakse täiendavalt maha maksuvaba tulu nimetatud hüvitise ulatuses, kuid mitte rohkem kui 12 000 krooni maksustamisperioodil. Kui tööõnnetus- või kutsehaigushüvitis makstakse kindlustushüvitisena, täiendavat maksuvaba tulu ei rakendata.»

§ 20. Paragrahvi 25 lõiget 1 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

«Samadel tingimustel võib tulust maha arvata ka elamu ehitamise eesmärgil maatüki soetamiseks võetud laenu või liisingu intressid.»

§ 21. Paragrahvi 25 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Residendist füüsilisel isikul on õigus maksustamisperioodi tulust maha arvata endale, oma abikaasale, vanematele või lastele eluasemeks elamu või korteri soetamiseks võetud laenu või liisingu intressid, mis on maksustamisperioodil tasunud Euroopa Liidu liikmesriigi residendist krediidiasutusele või sellise äriühinguga samasse kontserni kuuluvale finantseerimisasutusele, samuti mitteresidendist krediidiasutuse Eesti äriregistrisse kantud filiaalile. Samadel tingimustel võib tulust maha arvata ka elamu ehitamise eesmärgil maatüki soetamiseks võetud laenu või liisingu intressid.»

§ 22. Paragrahvi 25 lõikest 1 jäetakse välja tekst «, oma abikaasale, vanematele või lastele».

§ 23. Paragrahvi 25 lõiget 2 täiendatakse sõnadega «ehitusloa või ehitusprojekti alusel».

§ 24. Paragrahvi 26:

1) lõiget 1 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

«Lõikes 3 nimetatud koolituskulude tulust maha arvamise õigus on ka neid tasunud alla 26 aasta vanuse isiku residendist vanemal.»;

2) lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Koolituskuludeks on riigi või kohaliku omavalitsusüksuse haridusasutuses, avalik-õiguslikus ülikoolis, antud õppekava osas koolitusluba omavas või positiivselt akrediteeritud erakoolis või eelloetletutega samaväärses välismaa õppeasutuses õppimise või nende õppeasutuste poolt korraldatavatel tasulistel kursustel õppimise eest tasutud dokumentaalselt tõendatud kulud. Tulust ei arvata maha koolituskulusid, mida isik on teinud § 19 lõike 3 punktide 3 ja 5 kohaselt tulumaksuga mittemaksustatava stipendiumi arvel.»

§ 25. Paragrahvi 27 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Residendist füüsilisel isikul on õigus maksustamisperioodi tulust maha arvata § 11 lõikes 1 nimetatud nimekirja kantud või § 11 lõikes 2 nimetatud isikule või riigi või kohaliku omavalitsusüksuse teadus-, kultuuri-, spordi-, haridus- või sotsiaalhoolekandeasutusele, kaitseala valitsejale, avalik-õiguslikule ülikoolile või erakonnale maksustamisperioodil tehtud dokumentaalselt tõendatud kingitused ja annetused, välja arvatud kingituse ja annetusena osutatud teenused.»

§ 26. Paragrahvi 28² tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Käesoleva seaduse §-des 25–27 sätestatud mahaarvamisi võib maksustamisperioodil teha kokku kuni 50 000 krooni maksumaksja kohta, kuid mitte rohkem kui 50% ulatuses maksumaksja sama maksustamisperioodi tulust, millest on tehtud ettevõtlusega seotud mahaarvamised.»

§ 27. Neljandat peatükki täiendatakse §-ga 28³ järgmises sõnastuses:

« § 28³. **Mahaarvamiste tegemine Euroopa Liidu liikmesriigi residendi tulust**

Käesolevas peatükis sätestatud mahaarvamisi võib oma Eestis maksustamisele kuuluvast tulust teha ka muu Euroopa Liidu liikmesriigi residendist füüsiline isik, kes sai maksustamisperioodil vähemalt 75% oma maksustatavast tulust Eestis ja kes esitab residendist füüsilise isiku tuludeklaratsiooni. Maksustatavaks tuluks loetakse tulu enne mahaarvamiste tegemist vastavalt nimetatud riigi seadustele.»

§ 28. Paragrahvi 29 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Tulumaksuga maksustatakse tulu, mida mitteresidendist füüsiline isik sai töötamisest töölepingu alusel või avalikus teenistuses või tegutsemisest töövõtu-, käsundus- või muu teenuse osutamiseks sõlmitud võlaõigusliku lepingu alusel, kui mitteresident täitis oma töö- või teenistusülesannet või osutas teenust Eestis ning väljamakse tegija on Eesti riigi- või kohaliku omavalitsusüksuse asutus, resident, Eestis tööandjana tegutsev mitteresident või kui väljamakse tehti mitteresidendist juriidilise isiku Eestis registreeritud püsiva tegevuskoha (§ 7) kaudu, või kui isik on viibinud töötamise eesmärgil Eestis vähemalt 183 päeval 12 järjestikuse kalendrikuu jooksul. Kui nimetatud võlaõigusliku lepingu alusel tasu saav mitteresident on kantud Eestis äriregistrisse või registreeritud Maksuameti kohalikus asutuses füüsilisest isikust ettevõtjana ja tasu on tema ettevõtlustulu, maksustatakse see lõike 3 alusel.»

§ 29. Paragrahvi 31:

1) lõike 1 punktis 6 asendatakse sõnad «punktides 1–5» sõnadega «punktides 3–5»;

2) lõiked 2 ja 3 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Tulumaksuga ei maksustata mitteresidendist krediidasutustele Eesti riigi, kohaliku omavalitsusüksuse või residendi poolt, samuti teise mitteresidendi poolt püsiva tegevuskoha kaudu või püsiva tegevuskoha arvel makstud intresse, kui on täidetud alljärgnevad tingimused:

- 1) intresside saaja vastab oma asukohariigi seadustes Eesti krediidasutusele samaväärses asutuse kohta esitatud nõuetele;
- 2) intresside saaja residendiriigis intressidele kohaldatav tulumaksumäär ei ole väiksem kui 2/3 Eestis intressidele kohaldatavast tulumaksumäärast.

(3) Tulumaksuga ei maksustata Eesti riigi, kohaliku omavalitsusüksuse või residendi, samuti teise mitteresidendi poolt püsiva tegevuskoha kaudu või püsiva tegevuskoha arvel makstud intresse, kui on täidetud vähemalt üks alljärgnevatest tingimustest:

- 1) laen on võetud või garanteeritud Eesti Vabariigi poolt vastavalt riigieelarve seadusele (RT I 1999, 55, 584; 2002, 67, 405; 2003, 13, 69; 24, 148);
- 2) võlakirjad on emiteeritud Eesti Vabariigi poolt vastavalt riigieelarve seadusele;
- 3) intresse makstakse väärtpaberituruse seaduse § 2 lõike 1 punktides 2 ja 5 nimetatud väärtpaberitelt, ning need väärtpaberid või nende hoidmistunnistused on sama seaduse § 154 lõike 1 tähenduses noteeritud Eesti või Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigi väärtpaberibörsil.»

§ 30. Paragrahvi 34 täiendatakse punktiga 11 järgmises sõnastuses:

« 11) pistist ja altkäemaksu.»

§ 31.Paragrahvi 36 lõikest 7 jäetakse välja sõnad «elu- või tegevuskohajärgses».

§ 32.Paragrahvi 37:

1)lõike 1 viimane lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Maksumaksjal on õigus kasust maha arvata või kahjule juurde liita vara müügi või vahetamisega otseselt seotud dokumentaalselt tõendatud kulud.»;

2)täiendatakse lõigetega 6–8 järgmises sõnastuses:

« (6) Kui füüsilisest isikust ettevõtja tegevus on vastavalt maksukorralduse seaduses sätestatule peatatud rohkem kui 12 kuud, loetakse, et lõigetes 2 ja 3 nimetatud vara on võetud isiklikku tarbimisse.

(7) Isiklikku tarbimisse võtmiseks ei loeta füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte hulka kuulunud vara mitterahalise sissemaksena üleandmist äriühingule, kui selle eesmärgiks on ettevõtte tegevuse jätkamine.

(8) Kasvava metsa raieõiguse võõrandamisel loetakse võõrandamisega seotud kuludeks ka metsa uuendamiseiga seonduvad dokumentaalselt tõendatud kulud ning maksumaksjal on õigus arvata need maha samal või järgmistel maksustamisperiodidel metsa raieõiguse võõrandamisest saadud tulust, kui on täidetud kõik alljärgnevad tingimused:

1) tegemist on metsa uuendamiseiga metsaseaduse (RT I 1998, 113/114, 1872; 1999, 54, 583; 82, 750; 95, 843; 2000, 51, 319; 102, 670; 2001, 50, 282; 2002, 61, 375; 63, 387) tähenduses;

2) metsaomanik on metsauuendustööde kohta esitanud asukohajärgsele keskkonnateenistusele metsateatise metsaseaduses sätestatud korras ning keskkonnateenistus ei ole keelanud teatises kavandatud tegevust.»

§ 33.Paragrahvi 38 täiendatakse lõigetega 5¹, 5², 7 ja 8 järgmises sõnastuses:

« (5¹) Mitterahalise sissemaksena omandatud osaluse (aktsiad, osad, osamaks, sissemaks) soetamismaksumus on võrdne mitterahaliseks sissemaksena olnud vara soetamismaksumusega. Kui mitterahaliseks sissemaksena olnud asja või varalise õiguse soetamismaksumus on eelnevalt maha arvatud füüsilise isiku ettevõtlustulust ja seda ei ole tulumaksuga maksustatud isiklikku tarbimisse võetud varana, loetakse osaluse soetamismaksumuseks null.

(5²) Lõike 5¹ kohaselt määratud soetamismaksumusele arvatakse juurde tehtud täiendavad sissemaksed ja sellest arvatakse maha saadud väljamaksed. Soetamismaksumuse arvutamisel ei arvestata töö tegemist või teenuse osutamist mitterahalise sissemaksena.»

« (7) Kui vara müügi tehingul kohustusega või õigusega osta see vara tagasi kindlaksmääratud tähtajal ja kindlaksmääratud hinnaga (repotehing) on vara tagasiostuhind kõrgem selle müügi hinnast, loetakse tagasiostetud vara soetamismaksumuseks repotehingu käigus müüdüd vara müügi hind.

(8) Paragrahvide 48 ja 49 alusel maksustatud vara soetamismaksumust suurendatakse tulumaksuga maksustatud summa võrra.»

§ 34.Paragrahvi 40:

1)lõige 2¹tunnistatakse kehtetuks;

2)lõige 3¹muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (3¹) Paragrahvi 41 punktis 1 nimetatud väljamaksetelt ei peeta kinni tulumaksu, kui väljamakse saaja täidab oma tööülesannet välisriigis ning:

1) väljamakse tehakse residendist juriidilise isiku välisriigis asuva püsiva tegevuskoha kaudu või

2) maksu kinnipidajal on välisriigi maksuhalduri tõend, et väljamakse saaja on selle tulu osas välisriigis maksukohustuslane.»;

3) lõikest 5 jäetakse välja sõnad «kinnipidaja elu- või asukohajärgsele».

§ 35.Paragrahvi 42:

1)täiendatakse lõigetega 1¹ja 1²järgmises sõnastuses:

« (1¹) Residendist füüsilisele isikule Eesti riigi poolt seaduse alusel makstavast pensionist ja kogumispensionide seaduses sätestatud kohustuslikust kogumispensionist arvatakse enne kinnipeetava tulumaksu arvutamist maha täiendav maksuvaba tulu pensionile (§ 23²) nimetatud pensioni ulatuses, kuid igas kalendrikuus kokku mitte rohkem kui 1/12 §-s 23²sätestatud summast.

(1²) Residendist füüsilisele isikule tehtud tööõnnetus- või kutsehaigushüvitise väljamaksest arvatakse maksumaksja ühekordse kirjaliku avalduse alusel enne kinnipeetava tulumaksu arvutamist maha täiendav maksuvaba tulu tööõnnetus- või kutsehaigushüvitisele (§ 23³) nimetatud hüvitise ulatuses, kuid igas kalendrikuus mitte rohkem kui 1/12 §-s 23³ sätestatud summast.»;

2)lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (3) Kui maksumaksjale ei tehtud tulumaksuga maksustatavaid väljamakseid igal kuul või kui väljamakse oli mõnel kuul väiksem 1/12-st §-s 23, 23² või 23³ sätestatud maksuvabast tulust, on samal tulumaksu kinnipidajal õigus kanda lõikes 1, 1¹ või 1² lubatud maksuvaba tulu mahaarvamise kasutamata osa nende kuude eest edasi sama kalendriaasta järgmistele kuudele.»

§ 36. Paragrahvi 43:

1)lõike 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 1) punktides 1–7 ning 11 nimetatud väljamaksetelt – 24%;»;

2)lõikest 2 jäetakse välja sõnad «oma elu-, asu- või tegevuskohajärgsele».

§ 37. Paragrahvi 43 lõike 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 1) punktides 1–7 ning 11 nimetatud väljamaksetelt – 22%;».

§ 38. Paragrahvi 43 lõike 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 1) punktides 1–7 ning 11 nimetatud väljamaksetelt – 20%;».

§ 39. Paragrahvi 43 lõiked 2 ja 3 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Kui Riigikogu ratifitseeritud välislepingus on mitteresidendile tehtavalt väljamakset tulumaksu kinnipidamisel ette nähtud lõikes 1 toodud määradest väiksemad määrad, kohaldatakse neid juhul, kui tulumaksu kinnipidaja esitab Maksuameti kohalikule asutusele koos § 40 lõikes 5 nimetatud maksudeklaratsiooniga tulu saajat ja tema residentsust tõendava dokumendi. Nimetatud dokumenti ei pea esitama, kui andmed tulu saaja ja tema residentsuse kohta on kantud maksukorralduse seaduses sätestatud maksukohustuslaste registrisse.

(3) Nõuded lõikes 2 nimetatud dokumentidele kehtestatakse rahandusministri määrusega.»

§ 40. Paragrahvi 44:

1)lõikest 1 jäetakse välja sõna «elukohajärgsele» ja lõiget täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

«Maksuameti e-teenuse vahendusel on tuludeklaratsiooni võimalik esitada alates maksustamisperioodile järgneva aasta 15. veebruarist.»;

2)lõike 1¹ esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Maksuamet täidab tema käsutuses olevate andmete alusel tuludeklaratsiooni residendist füüsilise isiku maksustamisperioodi tulu ja sellest §-de 23, 23² ja 23³, § 26 lõike 3 ning §-de 28 ja 28¹ alusel tehtavate mahaarvamiste kohta ning teeb selliselt eeltäidetud tuludeklaratsiooni maksumaksjale kättesaadavaks Maksuameti e-teenuse vahendusel, samuti Maksuameti kohalikus asutuses, alates maksustamisperioodile järgneva aasta 15. veebruarist.»;

3)täiendatakse lõigetega 1² ja 1³ järgmises sõnastuses:

« (1²) Füüsiline isik, kes ei olnud resident kogu maksustamisperioodi kestel, esitab tuludeklaratsiooni ainult residendiks oleku ajal saadud tulude kohta ja võib teha 4. peatükis lubatud mahaarvamisi sama ajavahemiku kohta. Paragrahvides 23, 23¹, 23² ja 23³ sätestatud mahaarvamisi võib teha ning §-s 28² sätestatud summalist mahaarvamiste piirangut võetakse arvesse proportsionaalselt kuude arvuga, mille jooksul isik oli resident.

(1³) Residendist füüsiline isik, kes on saanud tulu, mida § 13 lõike 4 või § 18 lõike 1¹ alusel Eestis ei maksustata, on kohustatud selle tulu deklareerima.»;

4)lõikest 4 jäetakse välja sõnad «võõrandatud vara või § 29 lõikes 5 nimetatud väljamakse teinud isiku asukohajärgsele»;

5)lõikest 5 jäetakse välja sõnad «ettevõtluse toimumise koha asukohajärgsele»;

6)lõike 6 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 3) residendist füüsiline isik (välja arvatud füüsilisest isikust ettevõtja ja § 22 lõikes 6 nimetatud maksumaksja), kelle maksustatavaks tuluks maksustamisperioodil oli vaid § 13 lõigetes 1, 1¹ ja 2 nimetatud tulu, Eesti riigi poolt seaduse alusel makstav pension, kogumispensionide seaduses sätestatud kohustuslik kogumispension ja § 20 lõikes 1 või §-s 23³ nimetatud hüvitis, kui nendelt on kinni peetud tulumaks § 41 kohaselt.»

§ 41.Paragrahvi 45 lõiget 1 täiendatakse kolmanda lausega järgmises sõnastuses:

«Eestis mittemaksustatavalt tulult välisriigis tasutud tulumaksu Eestis arvesse ei võeta.»

§ 42.Paragrahvi 47 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (4) Füüsilisest isikust ettevõtja ei ole kohustatud maksuma tulumaksu avansilisi makseid järgmistel juhtudel:
1) pärast äriregistrist kustutamist või Maksuameti kohalikule asutusele oma ettevõtluse lõpetamisest teatamist;
2) tema ettevõtlus on Maksuameti kohalikus asutuses registreeritud ajutise või hooajalisena või on peatatud.»

§ 43.Paragrahvi 48:

1)lõike 4 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (4) Erisoodustus on igasugune kaup, teenus, loonustasu või rahaliselt hinnatav soodustus, mida antakse lõikes 3 nimetatud isikule seoses töö- või teenistussuhtega, juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liikmeks olekuga või pikaajalise lepingulise suhtega, olenemata erisoodustuse andmise ajast.»

2)täiendatakse lõikega 5¹ järgmises sõnastuses:

« (5¹) Erisoodustuseks ei loeta kulutusi töötajate transpordiks elukoha ja töökoha vahel, kui ühistransporti kasutades ei ole võimalik seda teekonda läbida mõistliku aja- või rahakuluga.»

3)lõige 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (7) Erisoodustuse hinna määramisel lähtutakse üldjuhul erisoodustusena antud kauba või teenuse turuhinnast. Lõike 4 punktis 6 nimetatud alammäär ei või olla kõrgem kui kahekordne Euroopa Keskpanga põhirefinantseerimisoperatsioonidele kohaldatav intressimäär. Erisoodustuse hinna määramise kord kehtestatakse rahandusministri määrusega.»

§ 44.Paragrahvi 49:

1)lõikest 4 jäetakse välja sõnad «ning ametiühingute registrisse kantud isikutele kingitusi ja annetusi»;

2)lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (5) Kui residendist juriidiline isik kalendriaasta mõnel kuul ei tee lõikes 4 loetletud väljamakseid, või teeb neid samas lõikes sätestatud maksuvabast piirmäärast vähem, on tal sellel ja järgmistel kuudel kuni kalendriaasta lõpuni õigus teha nende väljamaksete summeeritud ümberarvestus.»

3)lõige 7 tunnistatakse kehtetuks.

§ 45.Paragrahvi 51 lõike 2 punkti 1 lisatakse sõnade «punktides 3–6» järele sõnad «ja 11».

§ 46.Paragrahvi 54:

1)lõikest 1 jäetakse välja sõnad «oma asukohajärgsele»;

2)lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Residendist juriidiline isik ning §-s 53 nimetatud mitteresidendist juriidiline isik on kohustatud esitama maksustamisperioodile järgneva kalendrikuu 10. kuupäevaks Maksuameti kohalikule asutusele maksudeklaratsiooni §-des 49–53 nimetatud kulude ja väljamaksete kohta eelmisel kalendrikuul. Maksumaksja, kes on registreeritud käibemaksukohustuslane käibemaksuseaduse tähenduses, on kohustatud deklaratsiooni esitama, sõltumata tulumaksu maksmise kohustusest nimetatud maksustamisperioodil.»

§ 47.Paragrahvi 54 lõigetes 5 ja 5¹ asendatakse tekst «26/74» tekstiga «24/76».

§ 48.Paragrahvi 54 lõigetes 5 ja 5¹ asendatakse tekst «24/76» tekstiga «22/78».

§ 49.Paragrahvi 54 lõigetes 5 ja 5¹asendatakse tekst «22/78» tekstiga «25%».

§ 50.Paragrahvi 54 lõike 6 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Kui maksumaksja kasutab § 49 lõigetes 3 ja 5 nimetatud summeeritud arvestust või kui langevad ära § 51 lõike 2 punktides 3–5, § 51 lõigetes 3 ja 4, § 52 lõigetes 2 ja 3 ning § 53 lõikes 4 maksustamise aluseks olevad asjaolud, on maksumaksjal õigus teha tulumaksu ümberarvutus ning nõuda enammakstud tulumaksu tagastamist.»

§ 51.Paragrahvi 55:

1)lõikest 1 jäetakse välja sõnad «oma asukohajärgsele»;

2)lõikest 2 jäetakse välja sõnad «püsiva tegevuskoha asukohajärgsele».

§ 52.Paragrahvi 56 lõigetest 1 ja 2¹jäetakse välja sõnad «oma asukohajärgsele».

§ 53.Paragrahvi 57¹lõiked 3 ja 6 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

« (3) Paragrahvi 11 lõikes 1 nimetatud nimekirja kantud isik, erakond, avalik-õiguslik ülikool ning haiglat pidav isik on kohustatud Maksuameti kohalikule asutusele esitama deklaratsiooni kalendriaastal saadud kingituste ja annetuste kohta, samuti nende kingituste, annetuste ja muude tulude kasutamise kohta. Ametiühingute registrisse kantud isik on Maksuameti kohalikule asutusele kohustatud esitama deklaratsiooni kalendriaastal füüsiliste isikute poolt tasutud sisseastumis- ja liikmemaksude ning nende kasutamise kohta.»

« (6) Lõigetes 1–5 nimetatud deklaratsioonid esitatakse kalendriaastale järgneva aasta 1. veebruariks. Lõikes 3 nimetatud deklaratsioon kingituste, annetuste ja muude tulude kasutamise kohta esitatakse kalendriaastale järgneva aasta 1. juuliks. Deklaratsioonide vormid ja esitamise kord kehtestatakse rahandusministri määrusega.»

§ 54.Paragrahvi 61 täiendatakse lõikega 19 järgmises sõnastuses:

« (19) Paragrahvi 4 lõikes 1 sätestatud maksumäära kohaldatakse vastava maksustamisperioodi eest tasumisele kuuluvale tulumaksule.»

§ 55.Paragrahvi 61 täiendatakse lõikega 20 järgmises sõnastuses:

« (20) Paragrahvis 25 sätestatud korras on residendist füüsilisel isikul õigus tulust maha arvata ka krediidasutusega samasse kontserni mittekuuluvale Eesti residendist finantseerimisasutusele tasutud eluasemelaenu või liisingu intressid, kui leping on sõlmitud enne Eesti Euroopa Liiduga liitumise päeva.»

§ 56.Paragrahvi 61 lõiget 20 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

«Samuti võib residendist füüsiline isik tulust maha arvata oma abikaasale, vanematele või lastele eluaseme soetamiseks võetud laenu või liisingu intressid, kui leping on sõlmitud enne 2005. aasta 1. jaanuari.»

§ 57.Paragrahvi 61 täiendatakse lõigetega 21–23 järgmises sõnastuses:

« (21) Täiendavalt § 31 lõikes 3 sätestatule ei maksustata tulumaksuga mitteresidendist finantseerimisasutusele makstud intresse, kui on täidetud kõik alljärgnevad tingimused:

1) intresside saaja vastab oma asukohariigi seadustes Eesti finantseerimisasutusele samaväärse asutuse kohta esitatud nõuetele;

2) intresside saaja residendiriigis intressidele kohaldatav tulumaksumäär ei ole väiksem kui 2/3 Eestis intressidele kohaldatavast tulumaksumäärast;

3) intresse makstakse enne 2004. aasta 1. jaanuari võetud laenudelt ja emitteeritud võlakirjadelt.

(22) Ametiühingute registrisse kantud isik esitab deklaratsiooni füüsiliste isikute poolt makstud sisseastumis- ja liikmemaksude kohta esmakordselt Maksuameti kohalikule asutusele 2005. aasta 1. veebruariks.

(23) 2003. aasta tulude kohta esitatud residendist füüsilise isiku tuludeklaratsiooni alusel määratud juurdemakse laekub riigile ning enammakstud maksumäär tagastatakse riigile laekuva tulumaksu osa arvel.»

II. Sotsiaalmaksuseaduses(RT I 2000, 102, 675; 2001, 50, 285; 59, 359; 79, 480; 91, 544; 95, 587; 2002, 44, 284; 62, 377; 111, 662) tehakse järgmised muudatused:

§ 58.Paragrahvi 2:

1)lõike 1 punkt 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 5) füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtlusest saadud tulult tulumaksuseaduse § 14 tähenduses, millest on tehtud tulumaksuseaduses lubatud ettevõtlusega seotud mahaarvamised, arvestades käesoleva paragrahvi lõigetes 5, 7 ja 8 sätestatud, kuid mitte rohkem kui maksustamisperioodi kuude palga alammäärade 15-kordselt summalt aastas;»;

2) lõiget 1 täiendatakse punktiga 9 järgmises sõnastuses:

« 9) käesoleva lõike punktides 1–4 ja 6 nimetamata, seaduse või muu õigusakti alusel töö tegemise eest makstavatelt tasudelt.»;

3) täiendatakse lõigetega 1¹ ja 1² järgmises sõnastuses:

« (1¹) Sotsiaalmaksu makstakse käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud summadelt, olenemata nende aluseks oleva suhte kehtimisest väljamakse tegemise ajal.

(1²) Äriregistrisse kantud või Maksuameti kohalikus asutuses registreeritud füüsilisest isikust ettevõtja kohta käesolevas seaduses sätestatu laieneb ka notarile ja kohtutäiturile ning vandetõlgile vandetõlgi seaduse (RT I 2001, 16, 70; 2002, 61, 375; 102, 600; 2003, 18, 100) § 9 lõikes 3 nimetatud juhul.»;

4) lõike 5 punktide 1 ja 2 ning lõikest 8 jäetakse välja sõnad «elu- või tegevuskohajärgne» vastavas käändes.

§ 59. Paragrahvi 3:

1) punktis 1 asendatakse sõnad «1 ja 2» sõnadega «1, 1¹ ja 2»;

2) punkt 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 7) Eesti residentide poolt mitteresidendile tulumaksuseaduse § 6 lõigete 3 ja 5 tähenduses makstud käesoleva seaduse § 2 lõike 1 punktides 1 ja 6 nimetatud tasusid, kui töö tegemise koht asub välisriigis;»;

3) täiendatakse punktidega 12 ja 13 järgmises sõnastuses:

« 12) tasusid, mida makstakse mitteresidendile, kes tegutseb füüsilisest isikust ettevõtjana välisriigis ja tõendab, et sellelt tasult makstakse sotsiaalkindlustusmaksu või -makseid välisriigis;
13) ravikindlustuse seaduse (RT I 2002, 62, 377; 2003, 20, 116) § 14 lõike 1 alusel makstud summasid.»

§ 60. Paragrahvi 4 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Sotsiaalmaksu maksab:

- 1) residentist juriidiline isik;
- 2) füüsiline isik;
- 3) Eestis püsivat tegevuskohta omav või käesoleva seaduse § 2 lõikes 1 nimetatud väljamakseid tegev mitteresident;
- 4) riigi-, valla- või linnaasutus;
- 5) riik käesoleva seaduse §-s 6 sätestatud juhtudel.»

§ 61. Paragrahvi 5 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Kindlustatav käesoleva seaduse tähenduses on käesoleva seaduse § 2 lõikes 1 nimetatud tasu, tulu või hüvitist saanud isik, kelle eest sotsiaalmaksu maksja on kohustatud maksma sotsiaalmaksu või kes enda eest maksab sotsiaalmaksu, samuti käesoleva seaduse §-s 6 nimetatud isik.»

§ 62. Paragrahvi 6 lõike 1 punktid 2 ja 7 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

« 2) Eesti välisesinduses töötava diplomaadi ja teenistuja kaasasolev mittetöötav abikaasa kuni vanaduspensioniiikka jõudmiseni;»;

« 7) tuumakatastroofi, tuumakatsetuse või aatomielektriijaama avarii tagajärgede likvideerimisest osavõtnud mittetöötav isik kuni vanaduspensioniiikka jõudmiseni;».

§ 63. Paragrahvi 7 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks.

§ 64. Paragrahvi 9:

1) lõike 1 punktis 1 asendatakse sõnad «1–4, 6 ja 8» sõnadega «1–4, 6, 8 ja 9»;

2) lõike 1 punktist 2, lõike 5 punktide 1 ja 2 ning lõikest 5¹ jäetakse välja sõnad «elu- või tegevuskohajärgne» vastavas käändes;

3) lõike 1 punktist 4 jäetakse välja sõnad «elu- või asukohajärgsele»;

4)lõike 1 punktis 5 asendatakse sõnad «asukohajärgsele Maksuameti kohalikule asutusele» sõnaga «Maksuametile».

§ 65.Paragrahvi 10 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (3) Kui käesolevas seaduses nimetatud kindlustatav on kogumispensionide seaduse kohaselt kohustatud tasuma kohustusliku kogumispensioni makset, toimub käesoleva seaduse § 2 lõike 1 punktides 1–4, 6, 8 ja 9 nimetatud tasudelt arvestatud sotsiaalmaksu ülekandmine vastavalt käesoleva paragrahvi lõikele 4.»

§ 66.Paragrahvist 12 jäetakse välja sõnad «oma elukohajärgselt».

§ 67.Paragrahvi 13 lõikes 1 asendatakse sõnad «maksumaksja elu- või asukohajärgse Maksuameti kohaliku asutuse» sõnaga «Maksuameti».

III. Maamaksuseaduses(RT I 1993, 24, 428; 1996, 41, 797; 89, 1589; 1997, 82, 1398; 1999, 27, 381; 95, 840; 2000, 95, 612; 2001, 102, 666; 2002, 44, 284; 2003, 71, 472) tehakse järgmised muudatused:

§ 68.Paragrahvi 4 lõiget 1 täiendatakse punktiga 8 järgmises sõnastuses:

« 8) liitlasvägede peakorterite kasutuses olevalt maalt.»

§ 69.Paragrahvi 10 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Kuni 2006. aasta 31. detsembrini maksab maamaksu maa kasutaja, kelle maakasutus ei ole ümber vormistatud maareformi seadusega (RT 1991, 34, 426; RT I 2001, 52, 304; 93, 565; 2002, 11, 59; 47, 297 ja 298; 99, 579; 100, 586; 2003, 26, 155) ettenähtud korras.»

IV. § 70.(1) Käesolev seadus jõustub 2004. aasta 1. jaanuaril.

(2) Käesoleva seaduse § 10 punkti 3 ja § 24 punkti 1 kohaldatakse tagasiulatuvalt alates 2003. aasta 1. jaanuarist ning § 14 punkti 2 alates 2000. aasta 1. jaanuarist.

(3) Käesoleva seaduse §-d 12, 21, 27 ja 55 jõustuvad Eesti Euroopa Liiduga liitumise päeval.

(4) Käesoleva seaduse §-d 1, 4, 17, 22, 26, § 36 punkt 1, § 47 ja § 56 jõustuvad 2005. aasta 1. jaanuaril.

(5) Käesoleva seaduse §-d 2, 18, 37 ja 48 jõustuvad 2006. aasta 1. jaanuaril.

(6) Käesoleva seaduse §-d 3, 38 ja 49 jõustuvad 2007. aasta 1. jaanuaril.

Riigikogu esimees Ene ERGMA